

W piątek 15 czerwca podpisano list intencyjny w sprawie budowy nowego pomnika w Starachowicach.

Będzie on upamiętniał dwóch starachowickich partyzantów z okresu II wojny światowej: majora Mariana Świderskiego „Dzika” i porucznika Edmunda Rachtana „Kaktusa”. Inicjatorem budowy pomnika jest Środowiska Świętokrzyskich Zgrupowań Partyzanckich AK „Ponury-Nurt” na czele z panem Rafałem Obarzankiem z Warszawy, prezesem okręgu.

Kim byli Marian Świderski „Dzik” i Edmund Rachtan „Kaktus”? W czasie wojny byli żołnierzami Armii Krajowej, zaś od 1957 r. jednymi z najaktywniejszych liderów środowiska kombatantów działających nieformalnie i poza auspicjami ZBoWiD. Całe swoje powojenne życie poświęcili upamiętnianiu wysiłku żołnierzy Armii Krajowej w latach II wojny światowej.

Marian Świdorski (fot.

ze zbiorów Rafała Obarzanka)

Major Marian Jan Świdorski, ps. „Dzik” (1910–1998) to absolwent Seminarium Nauczycielskiego w Bodzentynie. W 1939 r. jeden z współtwórców Podobwołu ZWZ-AK Bodzentyn. Od końca 1942 r. oficer w oddziale partyzanckim AK. Podczas akcji „Burza” dowodził kompanią. W 1945 r. zaangażował się w działalność podziemia

antykomunistycznego na Kielecczyźnie, a następnie na Opolszczyźnie. Od początku lat 50. do końca lat 80. XX w. był inwigilowany przez aparat bezpieczeństwa. Pomimo tego, w 1957 r. został przewodniczącym Komitetu Budowy Pomnika – Kapliczki na Wykusie. Kapliczka Matki Bożej Bolesnej odsłonięta została 15 IX 1957 r. dając początek Środowisku Świętokrzyskich Zgrupowań Partyzanckich Armii Krajowej „Ponury”–„Nurt”. Do końca życia był jednym z najaktywniejszych liderów środowiska kombatantów. Z jego inicjatywy i przy jego udziale ufundowano i odsłonięto ok. 100 pomników i tablic pamiątkowych poświęconych walkom Armii Krajowej na Kielecczyźnie. Swoją wojenną działalność opisał we wspomnieniach *Wśród lasów, wertepów*.

Na podstawie biogramu napisanego przez dr. Marka Jedynaka

Jerzy Rachtan (fot. z zbiorów rodzinnych Jerzego Rachtana)

Podporucznik Edmund Jan Rachtan, ps. „Kaktus” (1926–2003), od lutego 1942 r. był żołnierzem konspiracyjnej placówki Starachowice-Łazy AK. Przeszkolony w zakresie wywiadu, łączności i kolportażu. Podczas akcji „Burza” szeregowy w zmobilizowanym oddziale AK. Wojnę zakończył w stopniu kaprała i z Krzyżem

Walecznych za męstwo w bitwach pod Lipnem i Chotowem w 1944 r. Po rozwiązaniu AK służył w poakowskiej organizacji „Nie” w Wąchocku. Po rozbiciu struktur tej organizacji w 1945 r. powrócił do rodzinnych Starachowic, gdzie podjął naukę. Był aktywnym instruktorem Hufca ZHP w Starachowicach. Od 1949 r. do końca lat 80. XX w. inwigilowany przez organy bezpieczeństwa państwa. W 1957 r. został członkiem Komitetu Budowy Pomnika – Kapliczki na Wykusie. Do końca życia – podobnie jak Marian Świdorski „Dzik” – był jednym z najaktywniejszych liderów środowiska kombatanatów. Przy jego udziale ufundowano i odsłonięto ok. 100 pomników i tablic pamiątkowych poświęconych walkom Armii Krajowej na Kielecczyźnie. W 1989 r. był organizatorem, a następnie wieloletnim prezesem Koła Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Starachowicach. Na podstawie biogramu napisanego przez dr. Marka Jedynaka

Autorem projektu pomnika jest prof. Karol Badyna z Krakowa. Koszt budowy pomnika wyceniony został na około 132 tys. zł. Pomnik sfinansowany będzie w 75% z budżetu Urzędu Miejskiego, a w 25% ze środków pozyskanych przez Środowisko. Planowane odsłonięcie pomnika to 15 czerwca 2019 r.

Podpisanie listu intencyjnego przez prezydenta Marka Materka i przewodniczącego Rafała Obarzanka odbyło się przy ławeczce „Halnego”, która również powstała z inicjatywy Środowiska Świętokrzyskich Zgrupowań Partyzanckich AK „Ponury-Nurt”.

W piątek, sobotę i niedzielę odbyły się w Starachowicach, na Wykusie i w Wąchocku rocznicowe uroczystości partyzanckie, w których wzięli udział przedstawiciele władz samorządowych miasta.

Kultura

Published: Monday, 18 June 2018 14:31

Hits: 42392

